

ZIOŁA LÉCZNICZE
MAGISTRA

E. WOLSKIEGO

39727

GŁÓWNA SPRZEDAŻ

Magister E. WOLSKI

WARSZAWA

ZŁOTA 14.

TEL. 263-05.

KONTO CZEKOWE P. K. O. Nr. 18098.

D(w)23/2016

O WARTOŚCI LECZNICZEJ ZIOŁ.

Od pewnego czasu jesteśmy świadkami odzyskiwania przez leczenie ziołowe przynależnego mu miejsca w medycynie, która do niedawna w bardzo ograniczonym stopniu posiłkowała się nimi, dając pierwszeństwo lekom pochodzenia chemicznego.

Wielkie postępy w dziedzinie chemii organicznej, od czasu dokonania w roku 1828 przez Wöhlera syntezy mocznika stworzyły podwaliny pod rozwój chemoterapii i przyczyniły się w znacznej mierze do wyrugowania z użycia ziół leczniczych.

Do rozpowszechnienia chemicznych środków leczniczych najwięcej bodaj przyczyniła się umiejętna reklama, propagująca środki chemiczne a podjęta przez wielkie fabryki, zainteresowane w zbyciu swej produkcji. Stałe i ciągłe urabianie opinii zainteresowanych kół w kierunku przychylnym dla chemoterapii (t. j. leczenia zapomocą środków chemicznych), wyolbrzymianie faktu kilku udatnych syntez do rozmiaru nowej epoki w leczeniu sprawiły to, że o ziołach, jako lekach prawie zapomniano.

Tymczasem zioła lecznicze mają swoją tradycję wiekową i przejście nad nimi do porządku dziennego okazało się pomysłem niezbyt szczęśliwym.

Z fytoterapią t. j. leczeniem zapomocą ziół spotykamy się u wszystkich bez wyjątku ludów i już sama powszechność tego zjawiska nasuwa przypuszczenie, że *ziołolecznictwo musi się opierać na trwałych i głębokich podstawach.*

W celu oceny wartości leczniczej ziół podjęto w ostatnich czasach cały szereg badań i doświadczeń, które w zupełności usprawiedliwiają to zaufanie, jakim zioła obdarzono. Dzięki tym pracom stwierdzono ponadto, że w bardzo wielu przypadkach rośliny dostarczają leków

o wysokiej wartości i jednocześnie tak skomplikowanej budowie, że zastąpienie ich przez produkty chemiczne, jak dotąd jest niemożliwe.

Rośliny posiadają jedną bardzo cenną cechę, charakteryzującą właściwość komórki roślinnej *mianowicie zdolność wytwarzania najbardziej skomplikowanych ciał ze składników niezmiernie prostych*. Jako przykład niech nam posłuży synteza białka.

Usiłowania, zdążające do otrzymania sztucznego białka, tego niezbędnego materiału pokarmowego, pomimo olbrzymich, wysiłków w tym kierunku, pozostały bez rezultatu, i widoków na realizację tego zagadnienia. Tymczasem roślina w sposób niezmiernie łatwy, w zwykłych warunkach temperatury i ciśnienia, wytwarza dowolne ilości białka.

Drugim takim przykładem, *jest kwestja witamin*.

Gdy Kazimierz Funk w roku 1912 stwierdził istnienie witamin i odkrył, wielką rolę ich dla życia i zdrowia organizmu zwierzęcego, podjęto z wielką skwapliwością badania nad właściwością i budową chemiczną witamin. Bardzo prędko przekonano się jednak, że w tej dziedzinie jesteśmy prawie wyłącznie zależni od roślin, które są głównym ich źródłem.

Usiłowania, zmierzające do poznania składu i budowy witamin, nie dały żadnych pozytywnych rezultatów, tembardziej więc nie może być mowy o produkcji witamin w laboratorjach chemicznych, celem uniezależnienia się od roślin.

Musimy tu wspomnieć o jeszcze jednej niezmiernie dla lecznictwa ważnej okoliczności, charakteryzującej organiczne związki roślinne.

Związki te odznaczają się łatwą przyswajalnością przez organizm ludzki, podczas gdy odpowiadające im związki organiczne, otrzymane drogą chemiczną są bardzo trudno lub wcale przez organizm nieprzyswajalne. Naprzykład: połączenia żelaza, jodu, garbniki i inne.

Ciała czynne występują w roślinach przeważnie w kompleksach, składających się z kilku chemicznie róż-

nych związków, lecz o działaniu leczniczym zbliżonym, co powoduje spotęgowanie ich wartości leczniczej (synergizm). Okoliczność niezmiernie ważna z punktu widzenia wartości leków.

Przytoczone przykłady dość jasno wskazują na wartość leczniczą ziół i panujące dotychczas w tej dziedzinie odmienne zapatrywania wymagają gruntownej rewizji.

W związku z tak dokładnym oświetleniem kwestja ziół leczniczych używanych w t. zw. medycynie ludowej, nabiera bardzo korzystnego dla siebie znaczenia.

Za dodatnią stronę ludowego lecznictwa ziołowego należy między innymi uważać tę okoliczność, że zioła, którymi posługuje się medycyna ludowa, są środkami łagodnie działającymi, nietrującymi i niewywierają na ustrój ujemnego pobocznego działania.

Ta okoliczność nabiera specjalnego znaczenia wobec faktu, że stosowane środki chemiczne są często w większych dawkach trujące, dozowanie ich wymaga specjalnej ostrożności i uwagi, przyczem ujemną ich stroną jest to, że prawie każdy z nich wywołuje t. zw. objawy uboczne, niejednokrotnie bardzo *uciążliwe i stawiające wskutek tego całą wartość leku pod znakiem zapytania*. Nie bez znaczenia jest okoliczność, że zioła *usuwiają przyczynę choroby*, gdy środki chemiczne za bardzo nielicznymi wyjątkami, działając na objawy choroby, pozostają bez wpływu na jej przyczynę.

Zioła nadają się w pierwszym rzędzie do leczenia chorób chronicznych t. j. przewlekłych. Najważniejsze jednak znaczenie mają przy leczeniu chorób, powstałych skutkiem wadliwej przemiany materji, która znów jest wynikiem nieracjonalnego odżywiania (spożywamy za mało pokarmów roślinnych) i nieodpowiedniego trybu życia, wskutek czego organy ustroju zostają zaatakowane. Z ważniejszych należy wyliczyć: chroniczne cierpienia żołądka, kiszek, wątroby, nerek, pęcherza, kamienie żółciowe, otyłość, artretyzm, reumatyzm i t. p.

Kuracja ziołowa wymaga dłuższego czasu, o ile zależy nam na osiągnięciu dodatnich wyników; średnio trwa od 2 do 3-ich miesięcy. Jest to zupełnie zrozumiałe

z uwagi na fakt, że zioła nie wykazują gwałtownego, dorywczego efektu gdyż powoduje w organach chorych powolne przemiany, ujawniające się po dłuższej kuracji.

Należy zaznaczyć, że w okresie kiedy w medycynie panowały wszechwładne środki chemiczne, niektórych z ziół, jak: sporysz, konwalja, naparstnica, walerjana i inne, nie dało się niczem zastąpić i przetrwały bez przerwy do dnia dzisiejszego.

Z przyczyn wyżej wyłuszczonych wprowadziłem do lecznictwa zamieszczone w niniejszej broszurze mieszanki ziołowe, których wartość lecznicza na podstawie szeregu doświadczeń została całkowicie stwierdzona.

Warszawa, w listopadzie 1930 roku

Magister Eugenjusz Wolski

Nr. 1.

Zioła przeciw cierpieniom wątroby i woreczka żółciowego

Znak „**BILLOSA**” ochronny

Zatwierdzone przez Departament Służby Zdrowia Nr. Reg. 1474

Części składowe: *Combretum Rambaultii*, *Boldoperuv.*, *Frangula Rh.*, *Juniperus com.*, *Polygonum aviculare*.

Zaburzenia w funkcjonowaniu wątroby i żółci wywołują szereg niedomagań i cierpień o tak różnorodnych objawach, że upatrywanie dla nich wspólnego źródła pochodzenia zdawałoby się nieracjonalnym. Cierpienia spowodowane chorobliwym stanem wątroby względnie żółci, określamy ogólnie, jako następstwa niedomogi wątrobowej, bądź niedomogi żółciowej.

Złe funkcjonowanie komórki wątrobowej upośledza czynność fizjologiczną jej fermentów i stanowi początek licznych stanów chorobowych jak otyłość, cukromocz, dna, kamienie i piasek w moczu, skrofuloza, anemja, zaburzenia odżywcze i t. d. Jeżeli sobie uprzytomnimy, że jedną z zasadniczych czynności wątroby zdrowej jest zatrzymywanie i niszczenie jądów, zrozumiemy znaczenie pobudzania upośledzonej komórki wątrobowej w przebiegu wszystkich zatruc wogóle, bądź pochodzących z zewnątrz (naprz. zatrucia pokarmami, lekami), bądź biorących początek w naszych tkankach wskutek przeciążenia, ciąży, niedomogi gruczołowej, jak naprz. niedorozwój tarczycy, choroba Basedowa i inne.

Zaburzenia w działalności woreczka żółciowego, znane ogólnie pod nazwą „niedomogi żółciowej”, mogą powodować kamicę żółciową z jej następstwami jak niestrawność, katar żołądka nadkwasowość, rozszerzenie żołądka i t. d., a również choroby kiszek, mające jako następstwo powstawania gazów, rozdęcie, rozwolnienie naprzemian z zaparciem, kolki, zapalenia kiszek i t. p.

Jest rzeczą zupełnie dowiedzioną, że żółć w stanie fizjologicznym odkaża kiszki, reguluje ich mechanizm i wydzielanie, sprowadzając normalne wypróżnienia i zawiesza (emulguje) tłuszcze pokarmowe. Jeżeli żółć dopływa do kiszek zmieniona jakościowo lub ilościowo mogą powstać zaburzenia i choroby wyżej wspomniane.

Z przytoczonego wyżej wynika, jak ważne jest dla zachowania zdrowia prawidłowe funkcjonowanie wątroby i żółci.

Zalecając we wszystkich przypadkach, mających, za tło zaburzenia w działaniu wątroby i żółci, zioła „BILLOSA”, pragnąłbym zwrócić uwagę na niektóre ich składniki, a więc:

1. *Combretum Rambaultii* — stosowany bardzo szeroko w krajach podzwrotnikowych, gdzie panuje gorączka z krwimoczem, ostatnio zdobył uznanie również w Europie, jako lek wątrobowy.

2. *Polygonum avicularae* zawierający antrachinony, garbniki i flawony, stosowany jest powszechnie z dodatnim wynikiem w cierpieniach wątroby i woreczka żółciowego. O doskonałych skutkach osiągniętych przez ten lek świadczy nadana mu nazwa „Polski Karlsbad”.

Co dotyczy innych składników, wchodzących w skład ziół „BILLOSA”, jak Boldo, Frangula i Juniperus, to zostały one już oddawa uznane, jako niezawodne środki w cierpieniach wątrobowych.

Zioła „BILLOSA” są absolutnie nieszkodliwe i nieposiadają przeciwwskazań.

Z powyższego wynika, że stosowanie ziół „BILLOSA” w przypadkach kamicy żółciowej, kolki wątrobowej, niedomogi wątrobowej i żółciowej, żółtaczk, cukrzycy z powodu nieprawidłowości wątroby i t. p. ze względu na dobór składników ma zapewnione dodatnie wyniki. W czasie kuracji należy wystrzegać się tłuszców, ostrych przypraw i napojów wysokokalorycznych.

Sposób użycia.

Łyżkę stołową ziół zalać szklanką wody i gotować przez 3 minuty. Dawkę taką pić 2 do 3 razy dziennie przed jedzeniem.

Nr. 2.

Zioła na przemianę materji (przeciw otyłości)

Z n a k „**DEGROSA**” ochronny

Zatwierdzone przez Departament Służby Zdrowia Nr. Reg. 1368

Części składowe: *Yahanga, Solidago Virga Aurea, Viscum alb., Cort. Frangulae, H-ba Droserae, H-ba Polygonii avic., Fruct. Anisi stell.*

Otyłość, jako wynik zaburzenia w przemianie materji w organizmie, spowodowana jest najczęściej osłabieniem czynności, niektórych gruczołów dokrewnych, jak tarczycy, jajnika i innych. Szczególnie wyraźne są zaburzenia w czynności gruczoła tarczowego.

Leczenie otyłości idzie w kierunku usprawnienia czynności gruczołów podległych zaburzeniu i podwyższeniu procesu utleniania w tkankach. Pierwszy warunek da się osiągnąć przez dostarczenie organizmowi jodu w postaci łatwo przyswajalnej, a więc przedewszystkiem wskazane są połączenia organiczne i spotykane w świecie roślinnym. Co do drugiego warunku, to jest on zupełnie osiągalny przez używanie ziół wybitnie podwyższających intensywność przemiany materji.

Powyższe warunki przy leczeniu otyłości, spełniają w zupełności zioła „**DEGROSA**” a doskonałe wyniki osiągnięte dzięki nim, są rezultatem zastosowania poraz pierwszy jodu w postaci łatwo wchłanialnego związku organicznego, znajdującego się w roślinie morskiej „**YAHANGA**”, jednego ze składników ziół „**DEGROSA**”.

Jod działając na gruczoł tarczowy, pobudza go do intensywniejszej pracy i tym sposobem następuje spalanie się nadmiaru tłuszczu.

Zioła „**DEGROSA**” należy stosować we wszystkich przypadkach wadliwej przemiany materji, oraz w tych razach, kiedy organizm nie znosi jodu, otrzymanego drogą chemiczną.

Chcąc osiągnąć szybsze i wydatniejsze wyniki, w przypadkach nadmiernej otyłości, zaleca się spożywanie jaknajwięcej jarzyn, owoców i używać dużo ruchu (sporty, szybkie spacery). Należy się wystrzegać potraw mącznych, pieczywa z pszennej mąki, wszelkiego rodzaju ciast i napojów alkoholowych. Jadać chleb razowy lub śrutowany.

Sposób użycia.

Łyżkę stołową ziół zalać szklanką wody wrzącej, gotować przez 5 minut i ilość taką pić rano naczczo i przed snaniem. Dawkę ziół należy zmniejszać lub zwiększać odpowiednio do reagowania organizmu.

Kurację należy prowadzić bez
przerwy 10 tygodni.

Nr. 3.

Zioła regulujące trawienie

Z n a k „**GASTROSA**“ ochronny

Zatwierdzone przez Departament Służby Zdrowia Nr. Reg. 1200

Części składowe: *H-ba Hyperici*, *H-ba Polygoni avic.*,
H-ba Asperulae, *Cort. Aurantii*, *Fol. Sennae sine*
resina, *Fruct. Juniperi*, *Cort Frangulae*.

Jedną z najważniejszych funkcji od której zależy prawidłowa przemiana materii całego organizmu, jest trawienie. Trawienie polega na rozkładzie dostarczonych organizmowi pokarmów na składniki prostsze, mniej złożone i przeprowadzenie ich w stan łatwego wchłonięcia przez błony śluzowe przewodu pokarmowego.

Trawienie zaczyna się w jamie ustnej i wyraża się tutaj przez działanie zawartej w ślinie ptyaliny, fermentu, powodującego przemianę skrobi na cukier, — a kończy się w odbytnicy, skąd nieuległe strawieniu resztki zostają wydalone nazewnątrz.

Przy normalnie działającym aparacie trawienia wypróżnienia mają miejsce codziennie. Gdy wypróżnienia są zbyt częste lub odbywają się rzadko (zatwardzenie) jest to oznaką zaburzeń przewodu pokarmowego.

Przez zbyt długie pozostawanie przetrawionych resztek w odbytnicy następują b. nieprzyjemne i uciążliwe objawy jak zawroty i bóle głowy, bezsenność, ociężałość umysłu i t. p., jako następstwa zatrucia organizmu produktami rozkładu resztek pokarmu przez bakterje będące w wielkiej obfitości w kiszkiach.

Aby zapobiedz temu należy dbać o regularne codzienne wypróżnienia. Jest to warunek niezbędny dla zachowania zdrowia i usunięcia następstw samozatrucia, wywołanych zatwardzeniem.

Warunkowi temu w zupełności odpowiadają zioła „**G A S T R O S A**“ które pobudzają w sposób niezawodny sprawność jelit bez powodowania bóli w brzuchu, podrażnienia nerek i wodnistych wypróżnień. Wzmacniają

naturalne ruchy całego przewodu żołądkowo-jelitowego, niezbędne dla wydalenia zawartości z jelit. Tym sposobem usuwają chroniczne zatwardzenie (obstrukcję), przynosząc jednocześnie znaczną ulgę w cierpieniach hemoroidalnych.

Zioła „G A S T R O S A“ odpowiadają wszelkim wymaganiom stawianym współczesnym środkom regulującym sprawność narządów trawienia.

S p o s ó b u ż y c i a .

Łyżkę stołową ziół naparzać szklanką wody wrzącej i dawkę taką pić naczczo i przed snaniem.

Nr. 4.

Zioła do płukania gardła i jamy ustnej

Z n a k „LARYNGOSA“ ochronny

Zatwierdzone przez Departament Służby Zdrowia Nr. Reg. 1201

Części składowe: *Rad. Althaeae, Flor. Malvae vulg., Fol. Salviae, Fol. Menthae pip., Capita Papaveris.*

Częste w naszym klimacie przeziębienia atakują przedewszystkiem drogi oddechowe, wywołując zapalenia (anginy) gardła, krtani, migdałów, chrypkę ect.

Stosowanie w tych przypadkach do płukania gardła środki dezynfekcyjne mają na celu zapobiedz infekcji drobnoustrojów do organów, samoodporność których wskutek przeziębienia jest obniżona.

Zioła „LARYNGOSA“ łącząca w sobie własności dezynfekcyjne i lecznicze, z jednoczesnem działaniem kojącem.

Śluz, występujący w znacznych ilościach w ślazię i malwie leśnej, służy jako dobry środek zawieszający dla zawartych w mięcie i szałwi olejków eterycznych o działaniu znieczulającym i dezynfekującym. Jednoczesna obecność *Capita Papaveris*, o działaniu kojącem i ciał garbnikowych, o działaniu ściągającym, wpływa na zmniejszenie się przekrwienia i stanu zapalnego, powodując ulgę w cierpieniach.

Zioła „LARYNGOSA“ dzięki swym własnościom, zdobyły również uznanie w praktyce lek.-dentystrycznej i są stosowane z doskonałym skutkiem, jako odwar, przy zapaleniach dziąseł, specjalnie zaś przy zapaleniu okostnej.

S p o s ó b u ż y c i a .

Łyżkę stołową ziół zaparzać szklanką wody wrzącej i płukać często ciepłym odwarom, zwykle po jedzeniu.

Nr. 5.

Zioła kojące w zaburzeniach układu nerwowego

Z n a k „**PASIVEROSA**“ ochronny

Zatwierdzone przez Departament Służby Zdrowia Nr. Reg. 1473

Części składowe: *Passiflora incarnata*, *Cort. Salicis albae*, *Fruct. Crataegi oxycanthae*.

Zaburzenia układu nerwowego, na skutek różnorodnych przyczyn je wywołujących, objawiać się mogą w postaci najrozmaitszych dolegliwości. Mogą więc powodować jako następstwa bezsenność nerwową, zawroty głowy, zaburzenia w czynnościach serca, jak częstoskurcz, nerwica i t. d. Specyficzne objawy występować mogą u kobiet, zwłaszcza w okresach związanych z życiem płciowym kobiety. Spotyamy się w tych okresach niejednokrotnie z objawami o charakterze neuropatycznym, jak palpitacje, bóle serca, histerje, bóle głowy, nadmierne pocenie się i t. p.

Leczenie zaburzeń układu nerwowego o tak różnorodnych objawach powinno iść w kierunku łagodzenia objawów zewnętrznych i uspokojenia systemu nerwowego.

Stosowany w tych wypadkach pospolicie brom sprowadza chwilową poprawę naskutek odurzenia i przytępienia wrażliwości na bodźce zewnętrzne, jednak wobec przykrych objawów ubocznych jak odbijanie, uczucie suchości w jamie ustnej, osłabienie pamięci — nie może być uważany za lek odpowiedni.

Zalecanie przy tych objawach środków nasennych, winno być wykonywane z całą ostrożnością, gdyż nadmierna pobudliwość nerwowa, towarzysząca omawianym cierpieniom, może łatwo spowodować przyzwyczajenie do nich.

Zioła „**P A S I V E R O S A**“ są połączeniem trzech czynnych składników.

I. **PASSIFLORA INCARNATA** — cieszy się od dawna wielkim powodzeniem w medycynie amerykańskiej i homeopatycznej, o działaniu wybitnie uspakającym

i przeciwkurczowym. Działanie jej zwłaszcza w stanach neuropatycznych, wywołanych chorobą lub nadmierną wrażliwością, spowodowaną okresowymi zaburzeniami, jest wybitnie uspakajające.

2. SALIX ALBA — o działaniu uspakajającym głównie na aparat płciowy (nadczułość jajników, bóle maciczne etc.) i związane z tem objawy nerwowe, jest znakomitym uzupełnieniem działania do Passiflora incarnata.

3. CRATAEGUS OXYACANTHA znana jest z działania nasercowego i regulującego system nerwowy.

Połączenie tych trzech składników zapewnia działanie scharmonizowane, wzajemnie się uzupełniające lecz bez żadnych szkodliwych następstw.

Z powyższego zestawienia wynika, że zioła „P A S I V E R O S A” są pierwszorzędnym lekiem uspakajającym i regulującym cały system nerwowy.

Zioła „P A S I V E R O S A” usuwają bezsenność, towarzyszącą przeważnie chorobom nerwowym, sprowadzają sen orzeźwiający, identyczny ze snem naturalnym i nie powodują otępienia, jak to czynią inne środki nasenne.

Zioła „P A S I V E R O S A” można podawać dzieciom i starcom ponieważ są zupełnie nieszkodliwe i nie powodują przyzwyczajenia.

S p o s ó b u ż y c i a .

a) Celem zrównoważenia układu nerwowego: 2 razy dziennie po 2 łyżeczki ziół zalać szklanką wody, gotować przez 5 minut i pić przed jedzeniem.

b) W bezsenności nerwowej: 2 do 4 łyżeczek ziół zalać szklanką wody, gotować przez 5 minut i pić przed spaniem.

Nr. 6.

Zioła przeciw cierpieniom płucnym

Z n a k „**P U L M O S A**” ochronny

Zatwierdzone przez Departament Służby Zdrowia Nr. Reg. 1472

Części składowe: *Flor. Verbasci, Fol. Salviae, Fruct. Anisi vulg., Lichen Islandicus, Radix Consolidae, Schin-Schen.*

Choroby dróg oddechowych (płucne) to plaga dużych miast, zwłaszcza fabrycznych, gdzie warunki higieniczne są niezadawalające. Najgroźniejszą jest gruźlica, pospolicie suchotami zwana, plaga ludności biednej wielkich miast. Jest to choroba zaraźliwa. Przyczyną jej jest zarazek wykryty przez Roberta Kocha w 1822 r. zwany prątkiem gruźliczym lub prątkiem Kocha. Odkrycie tego zarazka przyczyniło się w znacznym stopniu do racjonalnego zwalczania gruźlicy.

Niestety do dziś nie możemy się poszczycić środkiem, któryby radykalnie i bez zawodu zwalczał tę chorobę. Szczęśliwe wypadki wyleczenia przypisać należy właściwościom samoleczniczym organizmu ludzkiego, którym został przez naturę wyposażony. Do takich właściwości należy zdolność tworzenia przez organizm dookoła ognisk, w których skupione są prądkie gruźliczne, ognisk umiejscawiających chorobę dzięki czemu przenoszenie się prątka na organy zdrowe jest utrudnione.

Leczenie gruźlicy polega na stworzeniu takich warunków, aby zdolności obronne organizmu zostały odpowiednio wzmocnione i wykorzystane. W pierwszym rzędzie należy dbać o należyte i obfite odżywianie chorego, wzmacniając w razie potrzeby zdolności chłonne organizmu przez stosowanie środków pobudzających apetyt i wzmacniających trawienie.

Ważną rzeczą jest usuwanie objawów pobocznych, towarzyszących gruźlicy, które w znacznym stopniu przez wyniszczenie organizmu przyczyniają się do zmniejszenia odporności ustroju. Bardzo ważnym czynnikiem do osiągnięcia wyleczenia jest słońce i suche górskie powietrze.

Stosowanie leków ma na celu pobudzenie zdolności samoobronnych organizmu. Zioła „PULMOSA”, które polecam, dzięki swemu wypróbowanemu działaniu, spotęgowanemu jeszcze przez roślinę Schin-Schen, wpływają dodatnio na usunięcie objawów, towarzyszących gruźlicy jak kaszel, zaflegmienie, niezbyt oskrzeli, duszność i ciężkość w piersiach, chrypka, poty a ponadto usuwają stan podgorączkowy i zwiększają apetyt, a więc wpływają na zwiększenie zdolności trawiennych przewodu pokarmowego, wzmacniając przez to siły odporne organizmu.

Sposób użycia.

Łyżkę stołową ziół zalać szklanką wody, gotować przez 5 minut i dawkę taką pić 3 do 4 razy dziennie. Po przedczeniu napój słodzić miodem lub cukrem.

Nr. 7.

Zioła przeciw artretyzmowi i reumatyzmowi

Z n a k „**R E U M O S A**” ochronny

Zatwierdzone przez Departament Służby Zdrowia Nr. Reg. 1476

Części składowe: *H-ba Polygoni avic. H-ba Equiseti arv. Flor. Sambuci nigr., Cort. Alnii nigr. Viscum album., Schin-Schen.*

Artretyzm (dna, skaza moczanowa), jako następstwo przesylenia organizmu kwasem moczowym, jest chorobą występującą na skutek zaburzeń w dziedzinie przemiany materji.

Kwas moczowy, powstający przy rozkładzie białka na protsze składniki, w warunkach normalnych zostaje z organizmu usunięty razem z moczem, natomiast u osób chorych odkłada się w postaci soli w tkankach, stawach i ścięgnach.

W razie potworzenia się wielkich złogów, tworzą się zgrubienia i zniekształcenia stawów, bardzo bolesne i utrudniające, a czasem uniemożliwiające ruchy.

W początkowem stadjum artretyzm wyraża się w postaci przemijających bólów, trzeszczenia w stawach, reagowania na zmianę temperatury i t. p. dolegliwości. Natężenie tych objawów jest zależne od pory roku, latem bóle są łagodniejsze, potęgują się natomiast zimą.

Zabiegi zmierzają do prawidłowego wydalania i usunięcia powstałych złogów. W tym celu stosować należy środki, wywołujące prawidłową przemianę materji i ułatwiające wydalanie kwasu moczowego.

Zioła „**R E U M O S A**”, dzięki umiejętne dobranym składnikom, powodują znaczne zmniejszenie się objawów chorobowych już po krótkim czasie używania. Wzmoczona prawidłowa przemiana materji w organizmie, szybkie wydalanie nazewnątrz produktów rozpadu, dzięki lekkim własnościom moczopędnym niektórych składników, sprowadzają wybitną poprawę w stanie zdrowia chorego. Obecność zaś rośliny Schin-Schen, przyczynia się w znacznym stopniu do uśmierzenia bólów.

Zioła „REUMOSA“, ze względu na swoje właściwości nadają się też doskonale do leczenia reumatyzmu i ischiasu.

Sposób użycia.

Łyżkę stołową ziół zalać szklanką wody, gotować przez 5 minut i dawkę taką pić 2 do 3 razy dziennie, przed jedzeniem.

UWAGA: Celem utrzymania należytych rezultatów kuracji zaleca się wystrzegać pokarmów, zawierających PURYNĘ, jak wątróbka, cynaderki, płuca, mózdzek, buljon, rośliny strączkowe, oraz wstrzymać się należy od spożywania alkoholu.

Nr. 8.

Zioła moczopędne i przeciw cierpieniom
nerek i pęcherza

Z n a k „UROSA“ ochronny

Zatwierdzone przez Departament Służby Zdrowia Nr. Reg. 1475

Części składowe: *H-ba Herniariae*, *H-ba Ortosiphonis*
Fol. Uvae Ursi, *Fruct. Petroselini*, *Flor. Cyani*. *Gem. Betulae*.

Stany chorobowe nerek, pęcherza moczowego i cewki wymagają pobudzenia działalności nerek, celem zwiększenia diurezy i złagodzenia przykrego objawu parcia na mocz.

Sprawy zapalne pęcherza wywołane przez wtargnięcie drobnoustroji do organizmu jak rzeżączka i jej powikłania, wymagają stosowania takich środków, któreby prócz własności moczopędnych odznaczały się jeszcze zdolnością bakterjobójczą.

Fol. Uvae Ursi zawiera glikozyd arbutynę, który rozpada się w nerkach na cukier i hydrochinon działający wybitnie odkażająco. Podobne działanie antyseptyczne wykazuje *H-ba Herniariae*

Fruct. Petroselini, *Flor. Cyani*, *Gemm. Betulae* oddawna cieszą się wielkim powodzeniem jako środki moczopędne i łagodzące parcie na mocz.

Na szczególną uwagę zasługuje *H-ba Ortosiphonis*, mająca obszerne zastosowanie przy cierpieniach nerek i dróg moczowych, (usuwa piasek moczowy i bóle).

Z wyżej przytoczonego wynika, że zioła „UROSA“ mają zastosowanie we wszystkich przypadkach gdzie należy pobudzać działalność nerek, złagodzić stan zapalny pęcherza i przepłukiwać go większą ilością moczu antyseptycznego, a więc przede wszystkim przy rzeżączce ostrej i wszystkich jej powikłaniach, jak zapalenie miedniczek nerkowych, a także w tych stanach chorobowych, gdzie chodzi o uwolnienie organizmu od nadmiaru wody, jak niedomoga mięśnia sercowego, wysiękowe zapalenia opłucnej i stany następce.

Sposób użycia.

Łyżkę stołową ziół zalać szklanką wody, zagotować i dawkę taką pić 3 razy dziennie.

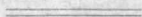
SPOSÓB PRYZRZĄDZANIA NAPARÓW I ODWARÓW Z ZIOŁ.

Zioła lecznicze używa się przeważnie w postaci naparów lub odwarów. Pod postacią naparu rozumiemy zalanie ziół wrzącą wodą i pozostawienie w ciepłe na przeciąg 5 do 10 minut; po ostygnięciu napar należy odcedzić i pić letni, nie pozwalając mu się odstać.

Bardzo ważną rzeczą jest zalewanie naparów odpowiednią ilością wody: na łyżkę ziół trzeba użyć najmniej pół szklanki wody wrzącej. Naparów skoncentrowanych należy unikać, a to z racji trudnej rozpuszczalności składników, zawartych w roślinie. Przy naparach, skoncentrowanych składniki te do roztworu nie przechodzą.

Odwar otrzymujemy przez zalanie surowca roślinnego zimną wodą i gotowanie w ciągu 5 do 10 minut.

Do przyrządzenia naparów należy się posługiwać naczyniami porcelanowymi. Odwar można przyrządzać w naczyniach blaszanych lub emaljowanych nigdy zaś w aluminiowych.

T R E Ś Ć.

1.	O wartości leczniczej ziół	str.	1
2.	Zioła przeciw cierpieniom wątroby i woreczka żółciowego „ <i>Biliosa</i> ”	str.	5
3.	Zioła na przemianę materji (przeciw otyłości) „ <i>Degrosa</i> ”	str.	7
4.	Zioła regulujące trawienie „ <i>Gastrosa</i> ”	str.	9
5.	Zioła do płukania gardła i jamy ustnej „ <i>Laryngosa</i> ”	str.	11
6.	Zioła kojące w zaburzeniach układu nerwowego „ <i>Pasiverosa</i> ”	str.	12
7.	Zioła przeciw cierpieniom płucnym „ <i>Pulmosa</i> ”	str.	14
8.	Zioła przeciw artretyzmowi i reumatyzmowi „ <i>Reumosa</i> ”	str.	16
9.	Zioła moczopędne i przeciw cierpieniom nerek i pęcherza „ <i>Urosa</i> ”	str.	18
10.	Sposób przyrządzania naparów i odwarów z ziół	str.	19
11.	Cennik ziół	na okładce.	

Cennik

ZIÓŁ LECZNICZYCH
Magistra E. WOLSKIEGO

Nr. 1.	<i>Biliosa</i>	. . .	Zł. 4.—	za pudełko
Nr. 2.	<i>Degrosa</i>	. . .	„ 4.—	„
Nr. 3.	<i>Gastroza</i>	. . .	„ 3.—	„
Nr. 4.	<i>Laryngosa</i>	. . .	„ 1.80	„
Nr. 5.	<i>Pasiverosa</i>	. . .	„ 4.—	„
Nr. 6.	<i>Pulmosa</i>	. . .	„ 5.—	„
Nr. 7.	<i>Reumosa</i>	. . .	„ 4.—	„
Nr. 8.	<i>Urosa</i>	. . .	„ 4.—	„

Wysyłamy pocztą za zaliczeniem.

Porto pocztowe wynosi przy wysyłkach:

od 1 do 6 pudełek	Zł. 2.20 gr.
od 7 do 10 pudełek	Zł. 2.60 gr.

do 10 pudełek w wyż kosztów przesyłki nie doliczamy.

MAGISTER E. WOLSKI
WARSZAWA, ŻŁOTA 14
TELEF. 203-05.